

UCHWAŁA Nr 195/XXXV/2013
RADY GMINY NOWE MIASTO
z dnia 5 grudnia 2013 r.

**w sprawie uchwalenia 3 letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Nowe Miasto na lata 2013 – 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz.U. z 2013 poz. 594) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity - Dz.U. z 2013 r., Nr 135, z późn. zmianami) Rada Gminy Nowe Miasto uchwała, co następuje:

§ 1

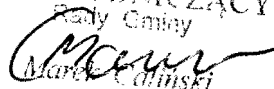
Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Nowe Miasto w latach 2014 – 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowe Miasto.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Marek Celiński

Uzasadnienie
do Uchwały Nr 195/XXXV/2013
Rady Gminy Nowe Miasto
z dnia 5 grudnia 2013 roku

Zgodnie z treścią art. 176 pkt. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. - Dz.U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Nowe Miasto w latach 2014 – 2016 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grup ryzyka, zapobieganie narastania kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie dzieciom prawa do stabilnego rodzinnego środowiska wychowawczego.

W celu prawidłowej realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zasadne jest przyjęcie niniejszej uchwały

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Marek Cielinski

Załącznik
do Uchwały Nr 195/XXXV/2013
Rady Gminy Nowe Miasto
z dnia 5 grudnia 2013 roku

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Nowe Miasto w latach 2014 – 2016

Grudzień 2013

Wprowadzenie

Zmiany dokonujące się w Polsce w ostatnich latach są szczególnie widoczne w obszarze społecznego i ekonomicznego funkcjonowania obywateli a towarzyszące zmianom problemy społeczne nie ominęły Gminy Nowe Miasto.

Dokonujące się zmiany, oprócz pozytywnych skutków, niosą również zagrożenia. Takie negatywne zjawiska, jak bezrobocie, a wskutek tego spadek dochodów, brak poczucia stabilizacji zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa materialnego często są przyczyną zepchnięcia osób i rodzin do systemu pomocy społecznej. Bezrobocie jest problemem wiodącym, degradującym poziom życia rodzin. Konsekwencje długotrwałego braku pracy mają wydzźwięk nie tylko ekonomiczny, ale również społeczny i psychologiczny. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia powoduje rozwarstwienie poziomu życia i narastanie innych problemów społecznych, szczególnie zaś poczucia krzywdy i frustrację, poczucie wykluczenia społecznego, pogorszenie stanu zdrowia, narastającą agresję oraz pojawianie się zjawisk społecznie niepożądanych, takich jak alkoholizm. Zjawiska te często prowadzą do przemocy w rodzinie, rozpadu rodziny, wzrostu liczby rodzin niepełnych a w konsekwencji – do zagrożenia dobra dziecka. Pojawiające się problemy społeczne mają swoje odbicie w funkcjonowaniu podstawowej grupy społecznej, jaką jest rodzina. Współczesne przeobrażenia rodziny każą odchodzić od ujmowania jej w kategoriach strukturalnych na rzecz nastawienia komunikatywnego, odnoszącego się do duchowego zjednoczenia grona osób, skupionych we wspólnym ognisku domowym, opartego na wzajemnej pomocy i odpowiedzialności, odnoszącego się do tradycji rodzinnej i społecznej. Jakby jednak nie zmieniała się rola rodziny, to niezmiennie jest ona naturalnym środowiskiem wychowania dziecka, zaspokajania jego podstawowych potrzeb rozwojowych, intelektualnych, najsilniejszym punktem odniesienia w rozwoju emocjonalnym. Rodzina przeżywająca trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w stosunku do dzieci wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowych relacji w rodzinie i prawidłowego jej funkcjonowania w środowisku jest wartością nie do przecenienia dla społeczności lokalnej w każdej sferze życia.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zadania przyjęte do realizacji w ramach niniejszego Programu są spójne z zadaniami określonymi w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej.

I. Diagnoza

Gmina Nowe Miasto położona w województwie mazowieckim, na terenie powiatu płońskiego jest gminą wiejską, składającą się 33 sołectw. Na koniec 2012 roku w gminie zamieszkiwało 4701 osób. Liczba mieszkańców gminy ma tendencję spadkową i jest spowodowana nie tylko brakiem przyrostu naturalnego ale również ujemną wartością migracji.

Dominującym problemem społecznym w Gminie Nowe Miasto jest, utrzymujące się niemal niezmiennie na wysokim poziomie, bezrobocie. Wśród osób w wieku produkcyjnym 311 osób to bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płońsku, w tym 175 długotrwale bezrobotnych i tylko 50 osób z prawem do zasiłku (wg stanu na dzień 31.12.2012 r.). Problem bezrobocia dotyczy prawie każdego, bo albo jest bezrobotnym, albo żyje w obawie o utratę pracy, lub też ktoś z bliskiego otoczenia boryka się z tym problemem.

Gmina Nowe Miasto, to region typowo rolniczy. Na terenie gminy nie działają zakłady produkcyjne, oferujące miejsca pracy. Prowadzona działalność gospodarcza funkcjonuje głównie w obszarze usług i handlu i ma przeważnie charakter małych firm rodzinnych. Podjęcie zatrudnienia wiąże się najczęściej z migracją osób młodych.

Wiele osób bezrobotnych to klienci pomocy społecznej. W 2012 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 132 rodziny (442 osoby w tych rodzinach). Około 10% mieszkańców Gminy Nowe Miasto stale lub okresowo korzysta z różnego rodzaju form pomocy społecznej.

Główne powody przyznania pomocy obrazuje poniższa tabela:

Powód przyznania pomocy		Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
		rok 2012	rok 2012
Ubóstwo		99	355
Bezrobocie		64	209
Niepełnosprawność		28	86
Długotrwała lub ciężka choroba		18	55
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ogółem		64	281
w tym:	rodziny niepełne	13	48
	rodziny wielodzietne	9	57
Alkoholizm		16	43

Źródło : sprawozdanie MPiPS-03 za okres I – XII 2012 r.

Najczęstszym powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej obok ubóstwa, jest bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a także niepełnosprawność i alkoholizm.

Problemy, z jakimi borykają się rodziny to przede wszystkim trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osłabienie więzi rodzinnych, spadek realnych dochodów lub ich brak, powodujący pauperyzację tych rodzin.

Niepokojącym zjawiskiem jest uzależnienie od alkoholu, powodujące narastanie agresji i przemocy, również wobec dzieci, nierzadko prowadzące do rozpadu rodziny a zawsze do zaburzenia jej prawidłowego funkcjonowania.

Stosunkowo nowym ale narastającym zjawiskiem jest zmiana struktury rodziny – powiększa się liczba rodzin niepełnych oraz rodzin, w których często dochodzi do zmiany partnera. W rodzinach tych niejednokrotnie zaburzony jest proces wychowawczy dziecka.

Wśród rodzin objętych pomocą w 2012 roku 92 to rodziny z dziećmi.

Strukturę tych rodzin przedstawia tabela:

Wyszczególnienie		Liczba rodzin	Ilość osób w tych rodzinach
Rodziny z dziećmi ogółem		92	392
w tym:	o liczbie dzieci 1	20	56
	o liczbie dzieci 2	35	135
	o liczbie dzieci 3	26	128
	o liczbie dzieci 4	8	48
	o liczbie dzieci 5	2	17
	o liczbie dzieci 6	0	0
	o liczbie dzieci 7 i więcej	1	8
Rodziny niepełne ogółem		24	81
w tym:	o liczbie dzieci 1	13	26
	o liczbie dzieci 2	9	30
	o liczbie dzieci 3	4	17
	o liczbie dzieci 4 i więcej	1	8

Źródło : sprawozdanie MPiPS-03 za okres I – XII 2012 r.

Działania na rzecz rodziny mają zróżnicowany charakter i zależą od występujących problemów. Odmiennych form wsparcia i pomocy oczekują rodziny z problemem uzależnień, przemocy, odmiennych zaś te, gdzie głównym problemem jest długotrwałe bezrobocie i ubóstwo. Innych działań zaś oczekują rodziny z osobami niepełnosprawnymi i starszymi.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna, zapewniająca wsparcie dziecka w jego rozwoju psychospołecznym. Opieką Przedszkola Samorządowego w Nowym Mieście objętych jest 107 dzieci, w tym 37 dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne. Ilość miejsc oferowanych przez Przedszkole jest niewystarczająca w stosunku do zgłaszanych potrzeb.

Realizację obowiązku szkolnego Gmina Nowe Miasto zapewnia w Szkole Podstawowej w Gościcinie Wielkim oraz w Zespole Szkół im. Integracji Europejskiej w Nowym Mieście. W Szkole Podstawowej w Gościcinie Wielkim uczy się 44 dzieci, w tym 10 dzieci w oddziale przedszkolnym, w Szkole Podstawowej w Nowym Mieście uczy się 202 uczniów, w Gimnazjum – 121 uczniów, w Liceum Ogólnokształcącym – 77 uczniów, w Technikum Agrobiznesu – 19 uczniów i w Zasadniczej Szkole Wielozawodowej – 20 uczniów.

Dzieci z rodzin o niskich dochodach, nieprzekraczających 150% kryterium dochodowego określonego przepisami ustawy o pomocy społecznej mogą korzystać z pomocy społecznej w formie dożywiania.

W 2012 roku GOPS Nowe Miasto realizował program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach tego programu zapewniono dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej w trakcie trwania nauki. Dożywianiem objęto ogółem 107 dzieci z 59 rodzin (272 osoby w tych rodzinach).

Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje działania z rodzinami z problemem uzależnień poprzez pracę socjalną oraz kierowanie osób uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie w Punkcie Konsultacyjnym prowadzone są działania interwencyjno-wspierające ze specjalistą terapii uzależnień oraz motywujące do podjęcia terapii.

Rodziny dotknięte przemocą kierowane są do Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu dla dziecka pieczy zastępczej (rodzinnej lub instytucjonalnej). Na koniec 2012 roku w Gminie Nowe Miasto funkcjonowały 3 rodziny zastępcze dla 4 dzieci. W dwóch przypadkach były to rodziny spokrewnione, we wszystkich przypadkach ustanowienie pieczy zastępczej związane było z osieroceniem dzieci przez rodzica i równoczesnym pozbawieniem lub ograniczeniem praw rodzicielskich drugiego rodzica.

Wsparcie rodzin biologicznych w działaniach zmierzających do poprawy sytuacji, która stała się bezpośrednią przyczyną zagrożenia dla właściwego rozwoju dzieci w tych rodzinach zapewnia asystent rodziny. Pod opieką asystenta rodziny w 2013 roku pozostają 3 rodziny, w tym dwie niepełne. W rodzinach tych praca asystenta rodziny nakierowana jest na odbudowanie prawidłowych relacji w rodzinie, wypracowanie właściwych postaw we wzajemnych stosunkach członków rodziny i doprowadzenie do właściwego wypełniania ról społecznych.

II. Adresaci Programu

Adresatami programu są rodziny z dziećmi z terenu Gminy Nowe Miasto, przeżywające wieloprotblemowe trudności, w szczególności zaś w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a przez to zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

III. Zasoby

1. Urząd Gminy Nowe Miasto
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w Gminie Nowe Miasto
5. Placówki oświatowe z terenu Gminy Nowe Miasto
6. Ośrodek zdrowia w Nowym Mieście
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku
8. Posterunek Policji w Nowym Mieście i Komenda Powiatowa Policji w Płońsku
9. Sąd Rejonowy w Płońsku oraz kuratorzy sądowi
10. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Płońsku
11. Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Mieście i kluby sportowe
12. Organizacje pozarządowe i instytucje, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.

IV. Zadania

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Realizatorzy
<p>Wsparcie materialne w celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny</p>	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	Urząd Gminy Nowe Miasto GOPS w Nowym Mieście TPD O/Nowe Miasto
	Objęcie dożywianiem dzieci, wymagających tego typu pomocy	Urząd Gminy Nowe Miasto GOPS w Nowym Mieście Placówki oświatowe
	Organizowanie i współfinansowanie wycieczek letniego dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia, w tym kolonie z programami profilaktycznymi	Urząd Gminy Nowe Miasto GOPS w Nowym Mieście GKRPA w Nowym Mieście
<p>Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących zdarzeń i sytuacji</p>	<p>Zapewnienie rodzinom wieloproblemowym wsparcia asystenta rodziny w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej; – niedopuszczenia do odebrania dzieci z rodziny biologicznej; – wspierania rodziny w podejmowaniu aktywności społecznej; – motywowania do podjęcia pracy, kontynuowania nauki, podnoszenia kwalifikacji zawodowych; – wspierania rodziny w nabywaniu umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych; – podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci 	GOPS w Nowym Mieście PCPR w Płońsku
	Pomoc rodzinom dotkniętym patologią uzależnienia	GOPS w Nowym Mieście GKRPA w Nowym Mieście Ośrodek zdrowia
	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	GOPS w Nowym Mieście Zespół interdyscyplinarny, Policja Placówki oświatowe Ośrodek zdrowia PCPR w Płońsku
	Organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego na rzecz rodzin dotkniętych kryzysem	GOPS w Nowym Mieście GKRPA w Nowym Mieście Placówki oświatowe Ośrodek zdrowia
	Organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców	GOPS w Nowym Mieście Urząd Gminy Nowe Miasto Placówki oświatowe
	Podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji kandydatów na rodziny wspierające w celu pomocy w opiece nad dziećmi i prowadzeniu gospodarstwa domowego	GOPS w Nowym Mieście Asystent rodziny

	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Urząd Gminy Nowe Miasto GOPS w Nowym Mieście
	Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie dotkniętej kryzysem	GOPS w Nowym Mieście Asystent rodziny Ośrodek zdrowia Sąd i kuratorzy sądowi Pedagog szkolny Policja
	Monitorowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	PCPR w Płońsku GOPS w Nowym Mieście Asystent rodziny Sąd i kuratorzy sądowi Pedagog szkolny
	Doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny i rodzin wspierających poprzez samokształcenie jak również udział w szkoleniach, warsztatach i innych formach edukacyjnych	Urząd Gminy Nowe Miasto GOPS w Nowym Mieście
Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz uzależnieniom od alkoholu, narkotyków i środków psychoaktywnych	Monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	GOPS w Nowym Mieście Asystent rodziny
	Promowanie i organizacja alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i całe rodziny i organizacja zajęć pozalekcyjnych	Placówki oświatowe GOK w Nowym Mieście Kluby sportowe GKRPA w Nowym Mieście Urząd Gminy Nowe Miasto
	Promowanie zdrowego stylu życia	Placówki oświatowe GOK w Nowym Mieście Kluby sportowe GKRPA w Nowym Mieście Ośrodek zdrowia
	Profilaktyka poprzez edukację oraz wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych uzależnieniem	GKRPA w Nowym Mieście Placówki oświatowe
	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS w Nowym Mieście Asystent rodziny Ośrodek Zdrowia

Wszystkie zadania określone w Programie będą realizowane wg potrzeb w sposób ciągły w okresie obowiązywania Programu.

V. Źródła finansowania

Źródła finansowania zadań Programu to przede wszystkim:

- środki budżetu gminy i powiatu przeznaczone na zadania z zakresu pieczy zastępczej;
- środki budżetu państwa przeznaczone na zadania z zakresu pieczy zastępczej;
- inne środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

Środki z wyżej wymienionych źródeł pozwolą pokryć wydatki związane z realizacją poszczególnych zadań.

Realizacja części zadań nie będzie stwarzała konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów dla podmiotów biorących w nich udział. Wynika to z faktu, iż udział w realizacji Programu jest elementem statutowej działalności, dla której zostały one utworzone i funkcjonują.

VI. Monitorowanie Programu

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na bieżąco, równoległe z wykonywaniem konkretnych zadań. Okres realizacji Programu obejmuje kilka lat, a więc informacje dotyczące realizowanych działań będą zamieszczane w rocznym sprawozdaniu do dnia 31 marca każdego roku. Sprawozdanie będzie przedstawiane Radzie Gminy wraz z wnioskami związanymi z realizacją zadań i potrzebami niezbędnymi do ich realizacji.

PRZEWODNICZĄCY

Rady Gminy

Andrzej
Andrzej Calinski